

جستارهایی در سبک زندگی

جلد دوم

دین و سبک زندگی

به کوشش: امیر قربانی

نویسندگان: محمدتقی فغالی، مجید کافی،
محمدعلی رضایی اصفهانی، هادی عبدلی، طیبه زارعی،
مهرداد کلانتری، عبدالکریم بهجت پور،
سید محمدعلی دیباجی، سید محمد امام، مهدی جعفرزاده،
امیر قربانی

- سرشناسه: قربانی، امیر، ۱۳۵۸-، گردآورنده
- عنوان و نام پدیدآور: جستارهایی در سبک زندگی (جلد دوم): دین و سبک زندگی
- به‌کوشش: امیر قربانی؛ نویسندگان: مجید کافی، ... [و دیگران]
- مشخصات نشر: تهران: مؤسسه فرهنگی هنری دین و معنویت آل یاسین،
نشر تیماس ۱۴۰۳.
- مشخصات ظاهری: ۴۲۴ ص: جدول.
- یادداشت: نویسندگان جلد دوم: نویسندگان: محمد تقی فعالی، مجید کافی،
محمد علی رضایی اصفهانی، هادی عبدلی، طیبه زارعی، مهرداد کلانتری، عبدالکریم بهجت‌پور،
سید محمد علی دیباجی، سید محمد امام، مهدی جعفرزاده، امیر قربانی.
- یادداشت: کتابنامه: آخر هر بخش.
- مندرجات: ۱. ج. مفاهیم بنیادین- ج. ۲. دین و سبک زندگی.
- موضوع: شیوه زندگی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام -- مقاله‌ها و خطابه‌ها.
- Lifestyles -- Religious aspects * -- Islam -- Addresses, essays, lectures
- رده‌بندی کنگره: BP۲۵۸
- رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۷۲
- شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۲۶۸۴۴
- شابک جلد دوم: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۹۰-۸۴-۷
- شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۹۰-۸۱-۶

• نام کتاب: جستارهایی در سبک زندگی (جلد دوم)؛ دین و سبک زندگی

• به‌کوشش: امیر قربانی

• ناشر: تیماس

• نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۴۰۳

• چاپ و صحافی: بوستان کتاب

• شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

۳۷۱

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشتند:

ویراستار: سید علی آقایی | صفحه‌آرا و طراح جلد: اکبر موسوی | حروف‌نگار: علی محسنی

نمونه‌خوان: علی فرهنگی | پشتیبانی چاپ: محسن میرزایی کاشانی

فهرست

دبیاجه ۷

سبک زندگی و سیره؛ تمایزات و اشتراک‌ها ۱۳
محمدتقی فغالی

سبک زندگی در پرتو قرآن ۳۵
مجید کافی

اصول سبک زندگی قرآنی ۷۷
محمد علی رضایی اصفهانی

خطاهای اسنادی و نقش آن در رفتار انسان از منظر قرآن کریم ۱۲۱
هادی عبدلی / محمدرضا احمدی

ارائه روشی دلالت پژوهانه در مطالعات سبک زندگی اسلامی ۱۴۳
طیبه زارعی محمودآبادی / کمال خواجه پور بنادکی / احمد زارع زردینی

مدل جامع کنش از منظر عرفان و قرآن ۱۷۳
محمدتقی فغالی / مطهره فغالی

نظام موضوعات و مفاهیم نظریه سبک زندگی اسلامی بر مبنای سیره علوی علیه السلام ۲۰۳
مهرداد کلانتری / جواد یارعلی / حمید طاهر نشاط دوست / حمیدرضا عریضی

سبک زندگی فاطمی ۲۴۳
عبدالکریم بهجت پور

عوامل تحقق، تغییر و استمرار «قواعد رفتاری» مبتنی بر انسان شناسی و فقه اسلامی ۲۷۱
محمد جواد ناسبی اصل

بررسی مؤلفه های سبک زندگی دینی از منظر آیه الله جواد آملی ۳۰۱
سید محمدعلی دیباجی / مهدی توکل نژاد

شیوه های تعامل امیرمؤمنان علی علیه السلام با مخالفان ۳۳۷
سید محمد امام / غلام حسن محرمی

ویژگی های تأثیر افعال اختیاری انسان بر تکوین از منظر آیات و روایات ۳۶۵
مهدی جعفرزاده / محمد حسین رنجبر حسینی / مهدی نصرتیان

سبک زندگی به مثابه عامل میانجی دین و سلامت ۳۸۵
امیر قربانی

دییاجه

اصطلاح سبک زندگی^۱ را گویا نخست بار ماکس وبر^۲ به کار برد و آلفرد آدلر^۳ آن را در حوزه روانشناسی مفهوم سازی^۴ کرد. کاربرد گسترده این واژه بیانگر تلقی خاصی از زندگی و انسان است. زندگی در این کاربرد، به خلاف تصور جبرانگاران و مکانیکی، هدفمند، کل نگرانه و نظام مند است.

اصطلاح سبک زندگی در دهه های اخیر اهمیت بیشتری یافته است. هرچند این اصطلاح ریشه در نظریه های جامعه شناختی و روان شناختی دارد، بیشتر در پژوهش های تجربی توسعه یافته است و در رشته های گوناگون کاربرد یافته است. از اوایل دهه ۸۰ میلادی، سازمان بهداشت جهانی^۵ مفهوم سبک زندگی را به رسمیت شناخت. این سازمان «سبک زندگی» را الگوهایی از انتخاب های رفتاری از میان گزینه های گوناگون و برحسب شرایط اجتماعی و اقتصادی و سهولت تعریف کرد.

این مفهوم با مجموعه قابل توجهی از مفاهیم همچون فرهنگ، منزلت، رفتار، سلیقه و ژند پیوندی گسست ناپذیر دارد و گستره آن ابعاد فردی و اجتماعی زندگی آدمیان را دربرمی گیرد. به باور برخی، سبک زندگی در دامن علوم انسانی غربی

1. Life style

2. Max Weber

3. Alfred Adler

4. Conceptualization

5. World Health Organisation (WHO)

رشد کرده و بالنده شده است. فارغ از داوری در این باب، آنچه مهم است دنبال کردن نحوه پدیدآیی این مفهوم، پیشینه آن، رهیافت‌های مختلف به سبک زندگی و مفاهیم همبسته با آن در علوم ناظر به این مبحث است. این مهم بدون مطالعه آثار صاحب‌نظران و اندیشمندان این حوزه میسر نخواهد شد.

پژوهشکنده سبک زندگی اسلامی برای پرکردن خلأ تولید اندیشه و علم در حوزه مباحث سبک زندگی از سال ۱۳۹۴ «پژوهش‌نامه سبک زندگی» را منتشر کرد. این دوفصل‌نامه، جدیدترین یافته‌ها در حوزه سبک زندگی اسلامی-ایرانی را قالب مقالات علمی-پژوهشی بازتاب می‌دهد. هدف از انتشار این نشریه، ایجاد فرصت برای تبادل نظر و نقد مباحث مرتبط با سبک زندگی، ارتقای سطح پژوهش‌های بنیادین علوم مرتبط با این حوزه و کیفیت آن؛ طرح مسائل جدید علمی و کمک به مسئله‌یابی و حل مسائل علمی و فنی درباره تنگناهای توسعه فرهنگی و اجتماعی کشور بود. جلد دوم از این مجموعه، حاوی ۱۳ اثر منتخب از این پژوهش‌نامه است که با هدف واکاوی مهمترین مفاهیم ناظر به حوزه دین و سبک زندگی به رشته تحریر درآمده است. در ادامه مروری اجمالی بر این آثار خواهیم داشت.

۱. سبک زندگی و سیره؛ تمایزات و اشتراک‌ها؛ محمدمهدی فعالی (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، تهران)

نویسنده در این پژوهش با استفاده از روش تحقیق کتابخانه‌ای. اسنادی، به واکاوی نسبت سبک زندگی و سیره در قالب تمایزات و اشتراک‌ها پرداخته است.

۲. سبک زندگی در پرتو قرآن؛ مجید کافی (استادیار پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم)

هدف از این پژوهش استنباط و استخراج سبک زندگی از آیات و روایات مرتبط و تفسیری، بر اساس روش ترکیبی تفسیر موضوعی، تحلیل محتوا و نظریه زمینه‌ای است. نویسنده با استخراج آیات و عملیات مفهوم‌پردازی، مقوله‌بندی مفاهیم، تعیین سازه‌های اصلی و نقش آن‌ها و برقراری پیوندهای منطقی بین مقوله‌های انتخابی و سازه‌ها، مدلی فرآیندی از زندگی را معرفی می‌کند.